

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

Кафедра психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту
психології та соціальних наук

Яна РАЄВСЬКА

«30» серпня 2024 р.

СХВАЛЕНО на засіданні кафедри
психології

Протокол № 1 від «29» серпня 2024 р.

Завідувач кафедри

Яна РАЄВСЬКА

(підпис)

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКАДЕМІЧНЕ АНГЛОМОВНЕ ПИСЬМО В НАУКОВО-ПСИХОЛОГІЧНОМУ
ДОСЛІДЖЕННІ»**

Галузь знань:	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність:	053 Психологія
Рівень вищої освіти:	третій (освітньо-науковий) рівень
Освітня кваліфікація:	доктор філософії з психології
Освітньо-наукова програма:	Психологія

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Академічне англомовне письмо в науково-психологічному дослідженні
Шифр і назва спеціальності	053 Психологія
Освітньо-наукова програма	Психологія (підготовка докторів філософії)
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	вибіркова (BK2, дисципліна вільного вибору здобувача)
Кількість кредитів і годин	3 кредити ЄКТС / 90 годин. Лекції: 24 години; практичні (семінарські) заняття: 12 годин; самостійна робота: 54 години.
Термін вивчення дисципліни	2 курс, III семестр
Мова викладання	англійська (пояснення теоретичного матеріалу за потреби – українською)
Вид підсумкового контролю	залік
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/imvsn/kafedra-psihologi/disciplini-vilnogo-viboru.html

Структура курсу

Анотація курсу. Навчальна дисципліна «Академічне англомовне письмо в науково-психологічному дослідженні» належить до вибірових освітніх компонентів (BK2) освітньо-наукової програми «Психологія» підготовки докторів філософії за спеціальністю 053 «Психологія» і вивчається у III семестрі другого року навчання. Курс має один вимірюваний результат: власний англомовний рукопис здобувача, доведений до стану, придатного для подання до фахового видання. Здобувачі опановують граматико-синтаксичні особливості наукового англомовного тексту (часові форми за розділами IMRaD, стан дієслова, номіналізація, артиклі), академічний словник і колокації, засоби метадискурсу, хеджування та підсилення, принципи побудови абзацу й забезпечення когезії. Другий модуль розгортається жанрово: створення дослідницької ніші у вступі за моделлю CARS Дж. Свейлза, синтез джерел в огляді літератури, опис методів і звітування результатів за нормами APA та стандартами JARS, побудова обговорення й структурованої анотації. Завершує курс блок саморедагування та доброчесності: парафраз проти патчрайтингу, критерії авторства, обов'язкові декларації, етичні межі використання мовних сервісів і генеративного штучного інтелекту. Заняття проводяться англійською мовою у формі письмового практикуму із взаємним рецензуванням.

Розмежування із суміжними освітніми компонентами. Дисципліна не дублює вибірову дисципліну BK1 «Основи міжкультурної комунікації англійською мовою», яка зосереджена на усній міжкультурній взаємодії, та вибірову дисципліну BK6 «Академічне письмо та підготовка публікацій до видань Scopus і Web of Science», предметом якої є видавничий процес (добір журналу, подання, взаємодія з редакцією, наукометрія). Предметом цієї дисципліни є сам англомовний науковий текст: його мовні засоби, жанрова структура та якість.

Предмет вивчення навчальної дисципліни: мовні, стилістичні та жанрові норми англомовного наукового тексту в психології; способи побудови, редагування та оцінювання якості рукопису відповідно до міжнародних стандартів звітування.

Мета курсу: сформувати у здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти здатність самостійно створювати, редагувати й доводити до публікаційної якості англомовні наукові тексти з психології з дотриманням норм APA, стандартів звітування досліджень і принципів академічної доброчесності.

Завдання навчальної дисципліни:

1. розкрити жанрову систему англomовного наукового тексту в психології та вимоги стилю APA;
2. сформувати знання про граматико-синтаксичні особливості наукового англomовного письма: часові форми за розділами IMRaD, стан дієслова, номіналізацію, вживання артиклів і порядок слів;
3. розвинути володіння академічним словником, типовими колокаціями та засобами метадискурсу; сформувати вміння коректно хеджувати твердження відповідно до сили доказу;
4. сформувати вміння будувати абзац і забезпечувати когезію та когерентність тексту за принципом «відоме – нове»;
5. навчити створювати дослідницьку нішу у вступі за моделлю CARS та синтезувати джерела в огляді літератури замість їх послідовного переказу;
6. сформувати вміння описувати методи й звітувати результати відповідно до норм APA та стандартів JARS, оформлювати таблиці й рисунки;
7. навчити будувати обговорення (інтерпретація, обмеження, висновки) та готувати структуровану анотацію, ключові слова й заголовок;
8. сформувати навички саморедагування, конструктивного рецензування, коректного парафразування та прозорого декларування використання мовних сервісів і інструментів п'ятухного інтелекту.

Пререквізити навчальної дисципліни: «Іноземна мова за професійним спрямуванням» (OK1); «Методологія і логіка наукового дослідження» (OK3); «Методологія і методи наукових психологічних досліджень» (OK4); «Цифрові інструменти та відкрита наука в психологічних дослідженнях» (OK5); володіння англійською мовою на рівні не нижче B2 за Загальноєвропейськими рекомендаціями з мовної освіти; наявність власних дослідницьких матеріалів для опрацювання.

Постреквізити навчальної дисципліни: «Право інтелектуальної власності та академічна доброчесність у науковій діяльності» (OK11); вибіркові дисципліни BK3, BK6, зокрема «Академічне письмо та підготовка публікацій до видань Scopus і Web of Science»; підготовка англomовних наукових публікацій, оформлення анотації дисертації іноземною мовою та публічний захист дисертації.

Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність (ІК)	ІК. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати значущі комплексні проблеми професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності у сфері психології, застосовувати методологію наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК2. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК4. Здатність розв'язувати комплексні проблеми психології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК2. Здатність планувати та виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання у психології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, та забезпечувати якість виконуваних досліджень. СК5. Здатність оцінювати рівень власної фахової компетентності,

	саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя, підвищувати професійну кваліфікацію, бути професійно мобільним.
	СК6. Здатність застосовувати нові технології та інструменти, сучасні цифрові технології, бази даних та інші ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та викладацькій діяльності.
Програмні результати навчання (РН)	РН4. Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження з психології та дотичних міждисциплінарних напрямів із дотриманням норм професійної і академічної етики. РН6. Критично і системно оцінювати результати власної науково-дослідної роботи і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок. РН9. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми психології державною та іноземною мовами, готувати результати досліджень у вигляді наукових публікацій. РН11. Застосовувати цифрові технології, інструменти штучного інтелекту, наукові репозитарії, платформи попередньої ресстрації досліджень, сучасні статистичні та аналітичні платформи для збору, обробки, інтерпретації та візуалізації результатів психологічних досліджень; документувати й оприлюднювати наукові дані за принципами FAIR із дотриманням засад відкритої науки та академічної доброчесності.

Зміст навчальної дисципліни

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семін.), год.	Самост. робота, год.
Змістовий модуль 1. Мовні та текстові засади англомовного наукового письма				
Тема 1	Академічне англомовне письмо: функції, адресат, жанрова система в психології. Норми стилю APA. Англійська як мова наукової публікації.	3	1	7
Тема 2	Граматика й синтаксис наукового тексту: часові форми за розділами IMRaD, пасивний і активний стан, номіналізація, артиклі, порядок слів.	3	2	7
Тема 3	Лексика і фразеологія: академічний словник, колокації, метадискурс, хеджування та підсилення відповідно до сили доказу.	3	2	7
Тема 4	Текст як ціле: абзац і тематичне речення, когезія й когерентність, принцип «відоме – нове», сигнальні та сполучні засоби.	3	1	7
<i>Модульна контрольна робота 1</i>				
Змістовий модуль 2. Жанрова структура англомовного науково-психологічного тексту				
Тема 5	Вступ і огляд літератури: створення дослідницької ніші (модель CARS), синтез джерел, критичне	3	2	7

№ теми	Назва теми	Лекції, год.	Практичні (семін.), год.	Самост. робота, год.
	цитування, формулювання мети й гіпотез.			
Тема 6	Розділи Method і Results: опис вибірки, процедури та інструментів; звітування статистики за APA; таблиці й рисунки; стандарти JARS.	3	2	7
Тема 7	Розділи Discussion і Abstract: інтерпретація, обмеження, висновки; структурована анотація, ключові слова, заголовок.	3	1	6
Тема 8	Редагування та доброчесність: саморедагування, рецензування, парафраз і патчрайтинг, авторство, декларації, етика мовних сервісів і ПП.	3	1	6
Модульна контрольна робота 2				
Разом:		24	12	54

Форма підсумкового контролю – залік.

Методи навчання: проблемна та оглядова лекція, лекція-демонстрація з розбором автентичних текстів; письмовий практикум (drafting, revising, editing); жанровий аналіз опублікованих статей із психології; робота з корпрусами й ресурсом Academic Phrasebank; вправи на трансформацію речень і абзаців; метод «до і після» (порівняння чернетки та відредагованої версії); взаємне рецензування (peer review) за оцінними рубриками; консультації щодо індивідуального рукопису; рольова гра «автор – рецензент – редактор»; рефлексивний щоденник письма.

Методи оцінювання: письмовий контроль (фрагменти рукопису, вправи на редагування, жанровий аналіз, рецензія на текст колеги); усний контроль англійською мовою (обговорення текстів, захист редакторських рішень); практичний контроль (саморедагування за чек-листом, оформлення таблиць і покликань); тестовий контроль (модульні контрольні роботи); захист індивідуального англомовного рукопису; самоконтроль, взаємооцінювання та рефлексивний самозвіт.

Технічне обладнання та / або програмне забезпечення

Для якісного викладання та опанування курсу використовуються: навчальні аудиторії та комп'ютерний клас, обладнані мультимедійним проєктором і персональними комп'ютерами; доступ до мережі Інтернет; наукова бібліотека Академії та доступ до наукометричних баз (Scopus, Web of Science). Використовуються офіційний сайт МАУП (<http://maup.com.ua>), система дистанційного навчання Академії, онлайн-платформи для відеокommunікації, ресурс Academic Phrasebank, корпуси та конкордансери англійської мови, електронні словники й словники колокацій, референс-менеджери (Zotero, Mendeley) зі стилем APA, текстові редактори з функцією відстеження змін і коментування, сервіси перевірки текстових збігів та англомовного письма.

Форми і методи контролю

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на **поточний і підсумковий (семестровий)**. Окремим накопичувальним видом контролю є захист індивідуального англомовного рукопису.

Поточний контроль здійснюється під час практичних (семінарських) занять і має на меті систематичну перевірку засвоєння теоретичного матеріалу та сформованості вмінь будувати англомовний науковий текст, редагувати його й оцінювати якість чужого тексту. Формами поточного контролю є: виконання вправ на трансформацію та редагування; підготовка фрагментів власного рукопису; жанровий аналіз опублікованих статей; взаємне рецензування; усне обговорення текстів англійською мовою; виконання завдань для

самостійної роботи. З огляду на переважання лекційних годин значну частину поточного контролю виписано на перевірку письмових результатів самостійної роботи.

Методи поточного контролю: письмовий контроль (фрагмент рукопису, вправа на редагування, аналіз, рецензія); усний контроль (обговорення, захист редакторських рішень); практичний контроль (саморедагування, оформлення покликань і таблиць); тестовий контроль; спостереження; проблемні ситуації.

Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі заліку. Залік виставляється за результатами накопичення рейтингових балів упродовж семестру без проведення окремого підсумкового заходу за умови виконання всіх обов'язкових видів робіт і набуття не менше ніж 60 балів зі 100. Здобувачі, які набрали 35-59 балів, складають залік у терміни, визначені нормативними документами Академії, після доопрацювання невиконаних видів робіт.

Система оцінювання та вимоги

Система оцінювання ґрунтується на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації. Оцінювання результатів навчання здійснюється за модульно-рейтинговою системою із застосуванням 100-бальної шкали. Максимальна кількість балів, яку може накопичити здобувач за всі види навчальної роботи з дисципліни, становить 100.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі

Вид навчальної роботи	Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Разом
Робота на практичних (семінарських) заняттях і самостійна робота	20	20	40
Модульна контрольна робота	15	15	30
Індивідуальний англomовний рукопис	15	15	30
Разом	50	50	100

Поточний контроль оцінюється в межах до 40 балів (робота на заняттях і самостійна робота); модульні контрольні роботи – до 30 балів (дві МКР по 15 балів кожна); індивідуальний англomовний рукопис – до 30 балів (два етапи по 15 балів). Мінімальна сума балів, за якої дисципліна вважається зарахованою, становить 60.

Критерії оцінювання роботи на практичних (семінарських) заняттях. Оцінюються: відповідність тексту жанровим вимогам і нормам АРА; граматична та лексична коректність англomовного письма; доречність хеджування відповідно до сили доказу; зв'язність тексту й якість побудови абзацу; обґрунтованість редакторських рішень і здатність їх пояснити; конструктивність рецензування робіт колег; дотримання академічної доброчесності. Мовна правильність оцінюється за критерієм зрозумілості й відповідності академічному регістру, а не наближення до мовлення носія мови.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи. Модульна контрольна робота виконується у письмовій (тестовій) формі та оцінюється до 15 балів. Оцінювання (частка правильно виконаних завдань): «відмінно» – понад 90 %; «дуже добре» – 82-89 %; «добре» – 75-81 %; «задовільно» – 68-74 %; «достатньо» – 60-67 %; «незадовільно» – менше 60 %. Відсутність роботи – 0 балів.

Критерії оцінювання індивідуального англomовного рукопису (30 балів). Рукопис готується англійською мовою на матеріалі власного дисертаційного дослідження і виконується у два етапи.

Етап 1 (до 15 балів, змістовий модуль 1) – вступна частина: заголовок і робоча структурована анотація; розділ Introduction, побудований за моделлю CARS; огляд літератури як синтез джерел (не менше 20 позицій, оформлених за АРА); формулювання мети,

дослідницьких питань або гіпотез. Критерії: створення дослідницької ніші та обґрунтованість постановки проблеми (до 5); синтез джерел і коректність цитування (до 5); мовна й стилістична якість, відповідність нормам APA (до 5).

Етап 2 (до 15 балів, змістовий модуль 2) – основна частина й доведення до публікаційного стану: розділи Method і Results із коректним звітуванням статистики та щонайменше однією таблицею або рисунком за APA; розділ Discussion з інтерпретацією, обмеженнями й висновками; фінальна анотація та ключові слова; чек-лист саморедагування та звіт про внесені зміни; рецензія на рукопис колеги; декларація про використання мовних сервісів і інструментів штучного інтелекту. Критерії: відповідність стандартам звітування та оформлення (до 5); якість обговорення й формулювання обмежень (до 5); результативність саморедагування та якість рецензії на чужий текст (до 5).

Зведена шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою (для екзамену)	Для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	дуже добре	зараховано
75-81	C	добре	зараховано
68-74	D	задовільно	зараховано
60-67	E	достатньо	зараховано
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу

Політика щодо академічної доброчесності. Викладання дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності відповідно до Закону України «Про освіту» та нормативних документів Академії (<https://maup.com.ua/ua/navchannya-u-maup/akademichna-dobrochesnist.html>). Усі письмові роботи мають бути оригінальними, супроводжуватися коректними покликаннями на першоджерела й перевіркою на текстові збіги. Порушеннями академічної доброчесності вважаються академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання. У межах цієї дисципліни окремо розглядається патчрайтинг – поверхове перефразування чужого тексту зі збереженням його синтаксичної структури; він кваліфікується як порушення навіть за наявності покликання. Здобувачі опановують критерії коректного парафразування та правила цитування за APA.

Політика мовної підтримки та використання інструментів штучного інтелекту. У цій дисципліні проведено чітку межу між допустимою мовною підтримкою та неприпустимим породженням змісту. Допускається використання словників, корпусів, словників колокацій, ресурсу Academic Phrasebank, сервісів перевірки правопису й граматики, а також мовне редагування окремих речень за умови, що здобувач розуміє та може пояснити кожну внесену зміну. Неприпустимими є генерування розділів тексту, формулювань наукової новизни, інтерпретацій результатів чи покликань засобами штучного інтелекту, а також подання машинного перекладу власного українського тексту як англomовного рукопису без істотного авторського доопрацювання. До кожного етапу рукопису додається декларація із зазначенням використаних інструментів та операцій, для яких їх застосовано. Викладач має право попросити здобувача усно пояснити будь-який фрагмент власного тексту.

Політика взаємного рецензування та зворотного зв'язку. Рецензування робіт колег є обов'язковим елементом курсу. Рецензія оцінює текст, а не автора, містить конкретні пропозиції щодо покращення й формулюється в конструктивному тоні. Отриманий зворотний зв'язок здобувач опрацьовує самостійно: обов'язковим є звіт про те, які пропозиції прийнято, які відхилено та з яких міркувань. Мовна помилка розглядається як природний елемент процесу письма і не є підставою для знецінення автора.

Політика щодо відвідування, дедлайнів і перескладання. Відвідування занять є обов'язковим; пропущені заняття відпрацьовуються у визначений викладачем спосіб. З огляду на переважання лекційних годин обов'язковими для зарахування є подання всіх письмових фрагментів рукопису, участь у процедурі взаємного рецензування та захист фінальної версії. Етапи рукопису подаються у встановлені терміни, оскільки від них залежить робота колег-рецензентів; роботи, подані з порушенням дедлайну без поважних причин, можуть оцінюватися зі зниженням балів. Перескладання здійснюється у порядку, визначеному нормативними документами Академії.

Політика щодо оскарження. Здобувач має право на вмотивоване оскарження результатів оцінювання у порядку, визначеному нормативними документами Академії, звернувшись до викладача, завідувача кафедри або гаранта освітньо-наукової програми.

Політика сталого розвитку. Викладання дисципліни узгоджується із Цілями сталого розвитку ООН, насамперед із Ціллю 4 «Якісна освіта», Ціллю 10 «Зменшення нерівності» (подолання мовної нерівності в науковій публікації, підтримка нерідномовних авторів), Ціллю 16 «Мир, справедливість та сильні інститути» (добросесність наукової комунікації) і Ціллю 17 «Партнерство заради стійкого розвитку».

Методичне забезпечення навчальної дисципліни

Навчально-методичне забезпечення дисципліни включає: силабус дисципліни; конспект (тексти) лекцій; методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять; методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів; методичні рекомендації до індивідуального англомовного рукопису; добірку автентичних англомовних статей із психології для жанрового аналізу; збірник вирав на трансформацію та редагування; банк типових мовних конструкцій за розділами IMRaD; чек-листи саморедагування та рецензування; зразки оформлення таблиць, рисунків і покликань за APA; банк завдань для модульних контрольних робіт; перелік питань до заліку (додаток 1).

Рекомендовані джерела інформації

Основна література

1. Семенов О. М. Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід : навчальний посібник. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. 190 с.
2. American Psychological Association. Publication Manual of the American Psychological Association. 7th ed. Washington, DC : American Psychological Association, 2020. 428 p.
3. Swales J. M., Feak C. B. Academic Writing for Graduate Students: Essential Tasks and Skills. 3rd ed. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2012. 418 p.
4. Swales J. M. Genre Analysis: English in Academic and Research Settings. Cambridge : Cambridge University Press, 1990. 260 p.
5. Cargill M., O'Connor P. Writing Scientific Research Articles: Strategy and Steps. 3rd ed. Hoboken : Wiley-Blackwell, 2021. 240 p.
6. Wallwork A. English for Writing Research Papers. 2nd ed. Cham : Springer, 2016. 383 p.
7. Hyland K. Metadiscourse: Exploring Interaction in Writing. London : Continuum, 2005. 230 p.
8. Appelbaum M., Cooper H., Kline R. B., Mayo-Wilson E., Nezu A. M., Rao S. M. Journal article reporting standards for quantitative research in psychology. American Psychologist. 2018. Vol. 73, № 1. P. 3-25.

Додаткова література

1. Онуфрієнко Г. С. Науковий стиль української мови : навчальний посібник з алгоритмічними приписами. 3-тє вид. Київ : Центр учбової літератури, 2018. 426 с.

2. Swales J. M., Feak C. B. Abstracts and the Writing of Abstracts. Ann Arbor : University of Michigan Press, 2009. 96 p.
3. Wallwork A. English for Academic Research: Grammar, Usage and Style. New York : Springer, 2013. 258 p.
4. Hyland K. Academic Discourse: English in a Global Context. London : Continuum, 2009. 256 p.
5. Sword H. Stylish Academic Writing. Cambridge, MA : Harvard University Press, 2012. 240 p.
6. Belcher W. L. Writing Your Journal Article in Twelve Weeks: A Guide to Academic Publishing Success. 2nd ed. Chicago : University of Chicago Press, 2019. 456 p.
7. Levitt H. M., Bamberg M., Creswell J. W., Frost D. M., Josselson R., Suárez-Orozco C. Journal article reporting standards for qualitative primary research in psychology. American Psychologist. 2018. Vol. 73, № 1. P. 26-46.
8. Coxhead A. A new academic word list. TESOL Quarterly. 2000. Vol. 34, № 2. P. 213-238.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Офіційний сайт МАУП. URL: <http://maup.com.ua>
2. APA Style (Американська психологічна асоціація). URL: <https://apastyle.apa.org>
3. Academic Phrasebank (University of Manchester). URL: <https://www.phrasebank.manchester.ac.uk>
4. Purdue Online Writing Lab (OWL). URL: <https://owl.purdue.edu>
5. Compleat Lexical Tutor – корпусні інструменти та академічний словник. URL: <https://www.lextutor.ca>
6. Committee on Publication Ethics (COPE). URL: <https://publicationethics.org>
7. EQUATOR Network – стандарти звітування про дослідження. URL: <https://www.equator-network.org>
8. APA PsycNet. URL: <https://psycnet.apa.org>
9. Google Scholar. URL: <https://scholar.google.com>

ПрАТ «ВНЗ «МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ»

Навчально-науковий інститут психології та соціальних наук

Кафедра психології

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКАДЕМІЧНЕ АНГЛОМОВНЕ ПИСЬМО В НАУКОВО-ПСИХОЛОГІЧНОМУ ДОСЛІДЖЕННІ»

Третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти. Спеціальність 053 Психологія. ОНП «Психологія». Вибіркова дисципліна (ВК2), 3 кредити ЄКТС / 90 год, III семестр, підсумковий контроль – залік.

1. Методичні рекомендації до практичних (семінарських) занять

Практичні (семінарські) заняття (12 год.) проводяться англійською мовою і мають характер письмового практикуму. Вони спрямовані на відпрацювання вмінь будувати англійськомовний науковий текст, редагувати власні чернетки та оцінювати якість чужого тексту. Провідними формами роботи є жанровий аналіз автентичних статей, вправи на трансформацію речень і абзаців, робота з корпусами й ресурсом Academic Phrasebank, письмо в аудиторії з подальшим розбором, взаємне рецензування за оцінними рубриками та рольова гра «автор – рецензент – редактор».

Порядок підготовки до заняття: опрацювати конспект лекції та рекомендовані джерела; прочитати задану автентичну статтю з позначенням мовних і структурних особливостей; підготувати фрагмент власного рукопису у визначеному обсязі; виконати вправи на редагування; за потреби підготувати рецензію на текст колеги.

Наскрізний принцип курсу: кожне заняття працює з фрагментом власного рукопису здобувача, тож упродовж семестру текст поетапно доводиться від чернетки до версії, придатної для подання до фахового видання.

Критерії оцінювання роботи на занятті: відповідність тексту жанровим вимогам і нормам АРА; граматична та лексична коректність; доречність хеджування; зв'язність тексту; обґрунтованість редакторських рішень; конструктивність рецензування; дотримання академічної доброчесності. Робота на заняттях разом із самостійною роботою оцінюється в межах до 40 балів за семестр.

Семінар 1 (Тема 1, 1 год.). Academic writing in psychology: genres and conventions

Питання для обговорення:

1. Академічне англійськомовне письмо: функції, адресат, очікування наукової спільноти.
2. Жанрова система психологічної публікації: емпірична стаття, огляд, метааналіз, короткий звіт, тези.
3. Стил АРА: основні принципи оформлення тексту, покликань і списку джерел.
4. Типові труднощі перідномовних авторів і шляхи їх подолання.

Практичні завдання:

1. Проаналізувати структуру двох англійськомовних психологічних статей різних жанрів і порівняти їх.
2. Скласти перелік вимог до рукопису за стилем АРА у форматі особистого чек-листа.
3. Визначити цільовий жанр і орієнтовний обсяг власного рукопису.

Семінар 2 (Тема 2, 2 год.). Grammar and syntax of the research article

Питання для обговорення:

1. Часові форми за розділами IMRaD: чому Introduction і Discussion вимагають різних часів.
2. Пасивний і активний стан у сучасному психологічному тексті; рекомендації АРА щодо займенників.
3. Номіналізація: переваги, зловживання та способи розушільнення тексту.
4. Артиклі та порядок слів як типові джерела помилок.

Практичні завдання:

1. Виконати вправу на добір часових форм у фрагментах різних розділів статті.

2. Перетворити п'ять переобтяжених номіналізаціями речень на прозоріші версії.
3. Відредагувати власний фрагмент тексту за граматичним чек-листом і пояснити внесені зміни.

Семінар 3 (Тема 3, 2 год.). Academic vocabulary, collocations and hedging

Питання для обговорення:

1. Академічний словник і загальнонаукова лексика; поняття колокації.
2. Метадискурс: засоби організації тексту та взаємодії з читачем.
3. Хеджування та підсилення: узгодження категоричності твердження із силою доказу.
4. Типові лексичні помилки перенесення з української мови.

Практичні завдання:

1. Знайти в корпусі типові колокації для п'яти ключових термінів власного дослідження.
2. Відкалібрувати категоричність десяти тверджень відповідно до наведених результатів.
3. Замінити неакадемічну та розмовну лексику у власному фрагменті на відповідну регістру.

Семінар 4 (Тема 4, 1 год.). Paragraphing, cohesion and coherence

Питання для обговорення:

1. Абзац як одиниця думки: тематичне речення, розгортання, підсумок.
2. Когезія та когерентність: різниця й засоби забезпечення.
3. Принцип «відоме – нове» та керування потоком інформації.
4. Сигнальні й сполучні засоби: доречність і надмірність.

Практичні завдання:

1. Відновити порушений порядок речень в абзаці та обґрунтувати рішення.
2. Переписати власний абзац за принципом «відоме – нове».
3. Оцінити зв'язність фрагмента колеги за чек-листом когезії.

Семінар 5 (Тема 5, 2 год.). Introduction and literature review

Питання для обговорення:

1. Модель CARS: встановлення території, виявлення ніші, заповнення ніші.
2. Синтез джерел проти послідовного переказу; тематична організація огляду.
3. Критичне цитування: інтегральні та неінтегральні покликання, дієслова введення джерела.
4. Формулювання мети, дослідницьких питань і гіпотез англійською мовою.

Практичні завдання:

1. Проаналізувати вступи трьох статей за моделлю CARS і визначити спосіб створення ніші.
2. Написати або переписати власний вступ за моделлю CARS.
3. Перетворити фрагмент огляду з переказу джерел на синтез за спільною темою.

Семінар 6 (Тема 6, 2 год.). Method and Results

Питання для обговорення:

1. Розділ Method: учасники, процедура, інструменти, етичні процедури; вимоги відтворюваності.
2. Звітування статистики за APA: формат показників, точність, розміри ефекту, довірчі інтервали.
3. Таблиці й рисунки: коли доречні, як оформлювати, як покликатися в тексті.
4. Стандарти звітування JARS для кількісних і якісних досліджень.

Практичні завдання:

1. Написати розділ Method власного дослідження за чек-листом JARS.
2. Оформити результати одного аналізу згідно з вимогами APA до звітування статистики.
3. Побудувати таблицю або рисунок за APA та написати відповідний фрагмент тексту.

Семінар 7 (Тема 7, 1 год.). Discussion and Abstract

Питання для обговорення:

1. Структура обговорення: від головного результату до ширшого контексту.
2. Формулювання обмежень: чесність без знецінення власної роботи.

3. Структурована анотація: складники та обсяг; ключові слова.
4. Заголовок як інструмент пошуку та точності.

Практичні завдання:

1. Написати розділ Discussion власного рукопису за поданою схемою.
2. Сформулювати п'ять обмежень дослідження та відповідні застереження щодо висновків.
3. Підготувати структуровану анотацію (до 250 слів), ключові слова й три варіанти заголовка.

Семінар 8 (Тема 8, 1 год.). Editing, peer review and integrity

Питання для обговорення:

1. Саморедагування: рівні редагування та порядок дій; типові помилки авторів.
2. Парафраз і патчрайтинг: критерії розрізнення.
3. Критерії авторства, порядок авторів, подяки, декларації та конфлікт інтересів.
4. Етичні межі використання мовних сервісів і генеративного штучного інтелекту.

Практичні завдання:

1. Відредагувати власний рукопис за чек-листом і скласти звіт про внесені зміни.
2. Написати рецензію на рукопис колеги за оцінною рубрикою та відповісти на отриману рецензію.
3. Скласти декларацію про використання мовних інструментів і ШІ для власного рукопису.

2. Методичні рекомендації до самостійної роботи здобувачів

Самостійна робота (54 год.) є основним обсягом навчального навантаження з дисципліни: саме в її межах створюється й доопрацьовується англomовний рукопис. Основні види: опрацювання джерел і стильових настанов; жанровий аналіз автентичних статей; виконання вправ на трансформацію та редагування; поетапне написання розділів рукопису; саморедагування за чек-листами; рецензування робіт колег і опрацювання отриманого зворотного зв'язку; підготовка до модульних контрольних робіт і заліку.

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Тема 1	Опрацювання настанов APA; жанровий аналіз двох статей; визначення цільового жанру власного рукопису.	7	Аналіз, чек-лист
Тема 2	Виконання граматичних вправ; редагування власного фрагмента за граматичним чек-листом.	7	Відредагований текст
Тема 3	Робота з корпусами й колокаціями; калібрування категоричності тверджень; лексичне редагування.	7	Лексичне завдання
Тема 4	Опрацювання засобів когезії; переписування власних абзаців за принципом «відоме – нове».	7	Фрагмент тексту
Тема 5	Написання розділу Introduction за моделлю CARS та огляду літератури як синтезу. Етап 1 рукопису.	7	Introduction, огляд
Тема 6	Написання розділів Method і Results; оформлення таблиці або рисунка за APA. Етап 2 рукопису.	7	Method, Results
Тема 7	Написання розділу Discussion; підготовка анотації, ключових слів і заголовка. Етап 2 рукопису.	6	Discussion, Abstract
Тема 8	Саморедагування; рецензування роботи колеги; декларація; підготовка до захисту рукопису. Етап 2 рукопису.	6	Захист рукопису

Тема	Зміст самостійної роботи	Год.	Форма контролю
Разом		54	

3. Методичні рекомендації до індивідуального англomовного рукопису

Індивідуальний англomовний рукопис є наскрізною роботою курсу та його основним результатом. Мета – довести матеріали власного дисертаційного дослідження до стану англomовного тексту, придатного для подання до фахового видання. Рукопис виконується у два етапи (до 15 балів кожен, разом до 30 балів) і подається частинами відповідно до графіка, оскільки кожна частина проходить процедуру взаємного рецензування.

Рекомендована структура рукопису (орієнтовний обсяг – 5000-7000 слів):

1. Title – точний, інформативний, придатний для пошуку; три робочі варіанти з обґрунтуванням остаточного вибору.
2. Abstract – структурована анотація до 250 слів; keywords – 4-6 одиниць.
3. Introduction – побудований за моделлю CARS: територія, ніша, заповнення ніші, мета й дослідницькі питання або гіпотези.
4. Literature review – тематично організований синтез не менше ніж 20 джерел, оформлених за APA.
5. Method – учасники, процедура, інструменти, етичні процедури, план аналізу; відповідність чек-листу JARS.
6. Results – послідовне звітування результатів за нормами APA із зазначенням розмірів ефекту та довірчих інтервалів; щонайменше одна таблиця або рисунок.
7. Discussion – інтерпретація головного результату, зіставлення з літературою, теоретичне й практичне значення, обмеження, перспективи.
8. Conclusion – стислий висновок без повторення результатів.
9. References – список джерел за APA (7-ме видання).
10. Додатки: чек-лист саморедагування із позначеними змінами; звіт про опрацювання зворотного зв'язку рецензента; декларація про використання мовних сервісів і інструментів п'ятого інтелекту.

Критерії оцінювання рукопису (30 балів): створення дослідницької ніші та обґрунтованість постановки проблеми (до 5); синтез джерел і коректність цитування (до 5); мовна й стилістична якість, відповідність академічному реєстру (до 5); відповідність стандартам звітування та оформлення за APA (до 5); якість обговорення й формулювання обмежень (до 5); результативність саморедагування, якість рецензії на чужий текст і дотримання доброчесності (до 5).

4. Банк завдань для модульних контрольних робіт

Модульна контрольна робота виконується у письмовій формі й охоплює матеріал відповідного змістового модуля. Кожен варіант формується з тестових завдань закритої форми, завдань на відповідність та відкритих завдань на редагування, що виконуються англійською мовою. Оцінювання здійснюється до 15 балів за кожну МКР.

Модульна контрольна робота 1 (змістовий модуль 1, теми 1-4)

Частина А. Тестові завдання закритої форми (оберіть одну правильну відповідь).

1. Стиль APA у 7-му виданні щодо займенника першої особи: а) забороняє його; б) допускає й рекомендує для опису власних дій дослідника; в) вимагає лише множини; г) не регламентує.
2. У розділі Method для опису виконаних процедур зазвичай уживають: а) Present Simple; б) Past Simple; в) Future Simple; г) Present Perfect Continuous.
3. Для формулювання загальновизнаних положень у вступі типово вживають: а) Past Simple; б) Present Simple; в) Past Perfect; г) Future Simple.
4. Номіналізація – це: а) вживання власних назв; б) перетворення дії на іменникову конструкцію; в) скорочення терміна; г) вживання артикля.
5. Надмірна номіналізація призводить до: а) підвищення точності; б) ущільнення й ускладнення тексту для читача; в) скорочення обсягу без втрат; г) покращення стилю.
6. Хеджування застосовують, щоб: а) приховати результати; б) узгодити категоричність твердження із силою паявного доказу; в) збільшити обсяг тексту; г) уникнути покликань.

7. Твердження «The results prove that...» у психологічній статті зазвичай є: а) взірцевим; б) надмірно категоричним і потребує хеджування; в) обов'язковим; г) типовим для Abstract.
8. Метадискурс – це мовні засоби, які: а) передають зміст дослідження; б) організовують текст і керують взаємодією з читачем; в) позначають статистику; г) замінюють покликання.
9. Тематичне речення абзацу: а) завершує абзац; б) формулює його головну думку, зазвичай на початку; в) містить покликання; г) подає статистику.
10. Принцип «відоме – нове» означає, що речення доцільно починати з: а) нової інформації; б) інформації, вже відомої читачеві з попереднього контексту; в) покликання; г) числових даних.

Частина Б. Завдання на відповідність.

1. Установіть відповідність між розділом статті (Introduction, Method, Results, Discussion) та типовою часовою формою дієслова.
2. Установіть відповідність між мовним засобом (hedge, booster, transition marker, frame marker) та його функцією.
3. Установіть відповідність між жанром (empirical article, review, brief report, conference abstract) та його призначенням.

Частина В. Відкриті завдання на редагування (виконуються англійською мовою).

1. Rewrite the given sentences using appropriate tenses for the section indicated.
2. Reduce nominalisation in the given paragraph without losing precision.
3. Adjust the strength of the given claims so that they match the reported evidence.
4. Reorder the sentences in the given paragraph according to the given–new principle and explain your decisions.

Модульна контрольна робота 2 (змістовий модуль 2, теми 5-8)

Частина А. Тестові завдання закритої форми (оберіть одну правильну відповідь).

1. Модель CARS описує структуру: а) розділу Method; б) вступу наукової статті; в) анотації; г) списку джерел.
2. Другий крок моделі CARS полягає в: а) описі вибірки; б) виявленні прогалини в наявних знаннях; в) формулюванні висновків; г) поданні таблиць.
3. Синтез джерел в огляді літератури означає: а) послідовний переказ статей по одній; б) організацію джерел навколо тем і зіставлення позицій; в) перелік назв; г) цитування дослівно.
4. Інтегральне покликання – це таке, у якому: а) автор джерела є частиною речення; б) джерело подано лише в дужках; в) покликання відсутнє; г) зазначено лише рік.
5. Розділ Method має забезпечувати передусім: а) стислість; б) відтворюваність дослідження іншим дослідником; в) полемічність; г) художність викладу.
6. Згідно з вимогами APA, разом із результатами статистичного тесту доцільно подавати: а) лише рівень значущості; б) розмір ефекту та довірчий інтервал; в) лише обсяг вибірки; г) назву програмного забезпечення.
7. Стандарти JARS регламентують: а) оформлення обкладинки; б) мінімальний набір відомостей, які слід звітувати про дослідження; в) розмір шрифту; г) порядок авторів.
8. Розділ Discussion типово починають із: а) переліку обмежень; б) формулювання головного результату та його значення; в) опису вибірки; г) подяк.
9. Формулювання обмежень дослідження має: а) знецінювати роботу; б) чесно окреслювати межі висновків без знецінення результатів; в) бути відсутнім; г) міститися в анотації.
10. Патчрайтинг – це: а) коректний парафраз; б) поверхова заміна окремих слів зі збереженням структури джерела; в) пряме цитування з лапками; г) стиль оформлення.

Частина Б. Завдання на відповідність.

1. Установіть відповідність між кроком моделі CARS та мовними засобами, якими він типово реалізується.
2. Установіть відповідність між складником структурованої анотації (background, objective, method, results, conclusion) та його змістом.
3. Установіть відповідність між порушенням доброчесності (plagiarism, patchwriting, self-plagiarism, honorary authorship) та його описом.

Частина В. Відкриті завдання на редагування (виконуються англійською мовою).

1. Rewrite the given introduction fragment so that it establishes a research niche.
2. Transform the given sequence of source summaries into a synthesised paragraph.
3. Correct the statistical reporting in the given fragment according to APA requirements.
4. Write a structured abstract (up to 250 words) for the study described in the given summary.

5. Перелік питань до заліку

1. Академічне англомовне письмо: функції, адресат, очікування наукової спільноти.
2. Жанрова система англомовної психологічної публікації.
3. Стиль APA: основні принципи оформлення тексту та покликань.
4. Англійська як мова наукової публікації: наслідки для нерідномовних авторів.
5. Часові форми дієслова за розділами IMRaD.
6. Пасивний і активний стан у науковому тексті; вживання займенників за APA.
7. Поміпалізація: функції, зловживання, способи розуцільнення тексту.
8. Артиклі та порядок слів як джерела типових помилок.
9. Академічний словник і загальнонаукова лексика.
10. Колокації та способи їх пошуку в корпусах.
11. Метадискурс: типологія та функції засобів.
12. Хеджування та підсилення; узгодження категоричності із силою доказу.
13. Абзац як одиниця думки; тематичне речення.
14. Когезія та когерентність: засоби забезпечення.
15. Принципи «відоме – нове» в побудові речення й абзацу.
16. Сигнальні та сполучні засоби: доречність і надмірність.
17. Модель CARS і створення дослідницької ніші.
18. Огляд літератури: синтез джерел проти послідовного переказу.
19. Критичне цитування; інтегральні та неінтегральні покликання.
20. Дієслова введення джерела та їхнє оцінне навантаження.
21. Формулювання мети, дослідницьких питань і гіпотез англійською мовою.
22. Розділ Method: складники та вимоги відтворюваності.
23. Опис вибірки та етичних процедур.
24. Звітування статистики за APA: показники, точність, розміри ефекту.
25. Довірчі інтервали у звітуванні результатів.
26. Таблиці й рисунки: доцільність, оформлення, покликання в тексті.
27. Стандарти звітування JARS для кількісних досліджень.
28. Стандарти звітування для якісних досліджень.
29. Розділ Discussion: структура та логіка розгортання.
30. Формулювання обмежень дослідження.
31. Висновки: вимоги та типові помилки.
32. Структурована анотація: складники та обсяг.
33. Ключові слова й заголовок як інструменти пошуку.
34. Саморедагування: рівні та порядок дій.
35. Взаємне рецензування: структура рецензії та етика рецензента.
36. Опрацювання зворотного зв'язку та відповідь рецензентові.
37. Парафраз і патчрайтинг: критерії розрізнення.
38. Критерії авторства, порядок авторів, подяки, конфлікт інтересів.
39. Обов'язкові декларації в англомовній публікації.
40. Етичні межі використання мовних сервісів і генеративного штучного інтелекту.